

โรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง เป็นปัญหาด้านสาธารณสุขและเป็นสาเหตุของการเจ็บป่วยและอัตราการเสียชีวิตที่สำคัญ การทบทวนงานวิจัยอย่างเป็นระบบครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะของงานวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบกิจกรรมการพยาบาลสำหรับผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง โดยทำการสืบค้นเพื่อรวบรวมงานวิจัยที่ตีพิมพ์เผยแพร่ และไม่ได้ตีพิมพ์เผยแพร่ ทั้งรายงานวิจัยที่เป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยการสืบค้นด้วยมือและการสืบค้นด้วยคอมพิวเตอร์จากงานวิจัยที่รายงานตั้งแต่ พ.ศ. 2539 ถึง พ.ศ. 2549 รายงานวิจัยที่ผ่านการประเมินและคัดเลือกมาทบทวนเป็นงานวิจัยเชิงทดลองและงานวิจัยเชิงกึ่งทดลอง ที่มีการออกแบบโดยมีกลุ่มควบคุมและมีการสุ่มตัวอย่างเข้ารับการทดลอง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบคัดกรองงานวิจัย แบบประเมินคุณภาพงานวิจัย และแบบบันทึกผลการสกัดข้อมูล มีการตรวจสอบความถูกต้องของการคัดเลือก และประเมินคุณภาพงานวิจัยโดยผู้ทบทวนและผู้เชี่ยวชาญ นำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการจำแนกรูปแบบกิจกรรมการพยาบาล ใช้การวิเคราะห์สรุปเชิงเนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่าจากการสืบค้นตามคำสำคัญที่ระบุทั้งหมด 115 เรื่อง เป็นรายงานวิจัยรวมถึงวิทยานิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษาภาษาไทยจำนวน 30 เรื่อง ภาษาอังกฤษจำนวน 85 เรื่อง โดยผ่านการพิจารณาคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนด และการประเมินคุณภาพงานวิจัยจำนวน 42 เรื่อง โดยแยกเป็นงานวิจัยหรือวิทยานิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษาในประเทศไทยจำนวนร้อยละ 31 และต่างประเทศจำนวนร้อยละ 69 เป็นงานวิจัยเชิงทดลอง ร้อยละ 64 และงานวิจัยเชิงกึ่งทดลอง ร้อยละ 36 โดยจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยส่วนใหญ่ใช้กลุ่มตัวอย่างขนาดใหญ่ (30 คนขึ้นไป) ร้อยละ 69 งานวิจัยส่วนใหญ่เลือกกลุ่มตัวอย่างในแผนกผู้ป่วยนอก ร้อยละ 71 ระยะเวลาในการให้การพยาบาลตามโปรแกรมส่วนใหญ่ใช้เวลา 12 สัปดาห์ ร้อยละ 29 ด้านรูปแบบกิจกรรมการพยาบาลพบว่ากิจกรรมการพยาบาลที่ใช้ในงานวิจัยหรือวิทยานิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษาที่นำมาทบทวนมีความหลากหลาย เมื่อจัดกลุ่มของรูปแบบกิจกรรมการพยาบาลให้มีความใกล้เคียงกันมากที่สุด ได้เป็น 2 รูปแบบ คือรูปแบบกิจกรรมการพยาบาลเดี่ยว และรูปแบบกิจกรรมการพยาบาลแบบผสมผสาน โดยภายใต้รูปแบบกิจกรรมการพยาบาลทั้งสองรูปแบบมีลักษณะกิจกรรมการพยาบาล 3 กิจกรรมหลัก คือ กิจกรรมการพยาบาลด้านการสอน กิจกรรมการพยาบาลด้านการออกกำลังกาย และกิจกรรมการพยาบาลด้านการสนับสนุนอื่นๆ ส่วนการวัดผลลัพธ์ของรูปแบบการพยาบาลในงานวิจัยดังกล่าวสามารถจัดกลุ่มได้เป็น 5 กลุ่มคือ 1. ด้านสมรรถภาพปอด 2. ด้านความสามารถในการออกกำลังกาย 3. ด้านการลดอาการหายใจลำบาก 4. ด้านคุณภาพชีวิตและ 5. ด้านอื่นๆ

ผลการศึกษาดังกล่าวเชื่อว่า สามารถนำไปพัฒนาแนวปฏิบัติทางคลินิกที่ใช้หลักฐานความรู้เชิงประจักษ์ได้ และเป็นแนวทางการทำวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบกิจกรรมการพยาบาลสำหรับผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังต่อไป

Chronic Obstructive Pulmonary Disease (COPD) is a serious public health problem and the leading cause of morbidity and mortality. This systematic review aimed to determine characteristics of nursing interventions for chronic obstructive pulmonary disease patients. Relevant studies (theses and researches) including both published and unpublished reports, either in Thai language or English language dated between 1996 to 2006 were included in the review. Searching strategies included manual and computerized searching. Instruments consisted of Research Screening Form, Critical Appraisal Form, and Data Extraction Form. Research screening and critical appraisal were cross-checked by the reviewer and an expert. Narrative summarization was conducted to identify various modes and outcome measures of nursing interventions.

The initial searching result was shown that 115 studies met the inclusion criterias, 30 in Thai studies and 85 in English studies. Only forty-two studies were accepted for the critical appraisal process. Sixty-four percents of the studies were experimental research and thirty-six percents of the studies were quasi-experimental research. Sixty-nine percents of the studies had the large sample size ($n \geq 30$). Seventy-one percents of the studies used outpatient department as the setting. Duration of the program was 12 weeks in approximately 29 percents of the studies. Nursing interventions could be grouped into two models, a single and the combined nursing intervention. Three types of intervention were taken place within each model: a) teaching b) exercising and c) supporting from others. Outcome measures of the nursing intervention were classified into five groups: 1) lung capacity 2) exercise tolerance 3) dyspnea reduction 4) quality of life and 5) others.

Results of this systematic can be used to guide nursing intervention and to develop a clinical guideline for persons with COPD.